

ชื่อภาษาไทย	การสร้างประสบการณ์อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อภาษาอังกฤษ	Work Experience for Lower Secondary Student Mathayom 3
เจ้าของผลงาน	นายภรณ์ สิริวรรณกุล ครูแนะแนวโรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม “อาทรสังข์วิวัฒนะ 4 อุปลั้ม”

1. บทนำการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ในหลวงรัชกาลที่ 10 ในการสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนด้านการมีงานทำ - มีอาชีพ ประกอบกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์หนึ่งคือ เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคมได้ รัฐบาลโดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี สั่งการให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำหลักสูตรเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ทำงาน (Work Experience) โดยเริ่มจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนต้องไปเรียนรู้หรือฝึกงานหรือค้นหาอาชีพในสถานที่ที่สนใจ เพื่อให้เด็กเข้าใจตนเองว่าชอบหรือไม่ชอบงานลักษณะนั้น ๆ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชานั้น ๆ ในอนาคต โดยจะเริ่มต้นระหว่างปิดภาคเรียนเดือนตุลาคม ปีการศึกษา 2560 ดังนั้น เพื่อให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สำรวจโลกของการทำงาน ได้สัมผัสและเรียนรู้อาชีพจากสถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งจะส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน รวมทั้งช่วยให้นักเรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560 : 1) ด้วยความสำคัญดังกล่าวโรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคมฯ จึงจัดทำกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพ (Work Experience) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้น ที่มุ่งให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในอาชีพ (Career Awareness) ได้สำรวจอาชีพ (Career Exploration) และการเตรียมตัวสู่อาชีพ (Career Preparation) หลังจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มองเห็นการเปลี่ยนแปลงของอาชีพที่จะสูญหายไปและอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ในยุคดิจิทัล ตามทิศทางของโลกและการพัฒนาประเทศไปสู่ Thailand 4.0 โดยครูแนะแนวมีบทบาทสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับ หน่วยงานต่าง ๆ จัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพตลอดภาคเรียนที่ 1 และปิดภาคเรียนเดือนตุลาคม นักเรียนจะได้เรียนรู้อาชีพจากหน่วยงาน/สถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้ตามสภาพจริง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 จนถึงปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนสำรวจความต้องการ ความสนใจที่เกี่ยวข้องกับโลกของการทำงานจากการสัมผัสงานในสภาพจริงจากผู้ประกอบอาชีพหรือเจ้าของกิจการ
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนพัฒนาคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- 2.3 เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ ความถนัด
- 2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง สถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน หรือกระบวนการผลิตผลงาน

3.1 ขั้นตอนการตระหนักรู้ในอาชีพ (Career Awareness)

3.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการเรียนเพื่อทราบความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียน

3.1.2 ทำแบบสำรวจ แบบทดสอบเพื่อการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น โปรแกรมวัดความ ถนัดทางอาชีพฯ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพจากเว็บไซต์ www.supergen.com, www.admissionpremium.com, wespace.in.th ระบบบริการด้านการส่งเสริมการมีงานทำ ฯลฯ

3.1.3 จัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนรู้จักอาชีพ รู้จักตลาดแรงงาน

3.2 การสำรวจอาชีพ (Career Exploration)

ใช้ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ ดังนี้ 1) ข้อมูลโลกอาชีพ 2) ข้อมูลตลาดแรงงาน 3) ข้อมูลสถานประกอบการและแหล่งเรียนรู้ 4) การศึกษาอาชีพของพ่อแม่ ผู้ปกครอง 5) การสัมผัสอาชีพ 6) การฟัง การดู การพบปะ Idol อาชีพ รุ่นใหม่เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ 7) การใช้ข้อมูลมองหามุมมองช่องทางการทำงาน 8) การศึกษาความเชื่อมโยงของอาชีพต่าง ๆ

3.3 การเตรียมตัวสู่อาชีพ (Career Preparation)

ใช้แนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้ 1) การจัดชมรมหรือกลุ่มหารายได้ในโรงเรียนได้แก่ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง 2) การจัดโปรแกรม/รายวิชาเพิ่มเติมต่อเนื่อง ได้แก่รายวิชา ง 20285 ค้นหาตัวเองสู่อาชีพที่ใช่ 3) การร่วมกับสถานประกอบการรับนักเรียนสร้างเสริมประสบการณ์ระหว่างปิดภาคเรียนเดือนตุลาคม 4) การฝึกทักษะพื้นฐานของอาชีพที่สนใจ หรือ ที่เลือกศึกษาต่อ ได้แก่ฝึกงานช่างกับครูอุตสาหกรรมศิลป์ ได้แก่งานไม้ และงานเชื่อม ฝึกงานกับครูนาฏศิลป์ ได้แก่งานจัดทำเครื่องประดับชุดรำ และฝึกงานด้านนิเทศศาสตร์กับครูเทคโนโลยี 5) ผู้เรียนสรุปเนื้อหาการเรียนรู้ลงแบบบันทึกการสร้างเสริมประสบการณ์อาชีพรายบุคคล

4. สรุปผลการดำเนินงานการศึกษาค้นคว้า

สิ่งที่นักเรียนที่ได้รับ ดังนี้ 1) ได้รับประสบการณ์จริงตามสาขาอาชีพ 2) ได้ฝึกทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิต มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น 3) สามารถคิดเป็น ทำเป็น จัดการและแก้ปัญหาได้ 4) มีบุคลิกภาพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการทำงานอาชีพ 5) มีข้อมูลในการเลือกสายงานเพื่อการประกอบอาชีพ

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนได้สำรวจความสนใจ ความต้องการของตนเอง ได้กำหนดสิ่งที่ต้องการพัฒนา/เรียนรู้เพิ่มเติม อีกทั้งได้เลือกหรือตัดสินใจร่วมกับผู้ปกครองในการเลือกสถานประกอบการ/ แหล่งเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมตนเองก่อนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวได้ทำปรึกษาการศึกษาต่ออย่างเป็นระบบ

6. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้บริหารให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ทั้งงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เวลา และสื่อเทคโนโลยี 2) นักเรียนได้เลือกแผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ตรงตามความถนัด 3) ครูได้ใช้ข้อมูลจากผลการทดสอบต่าง ๆ ที่นักเรียนที่ได้จากการเข้ากิจกรรม และจากการให้คำปรึกษากลุ่มนำมาช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี 4) โรงเรียนมีการบริหารจัดการการศึกษาต่อของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. บทเรียนที่ได้รับ

บทเรียนที่ได้รับ ได้แก่ 1) นักเรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้รู้จักตนเอง ได้เตรียมความพร้อม 2) นักเรียนได้รับการจุดประกายความคิดที่จะวางแผนศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามที่ตนถนัด 3) ครูควรใช้กระบวนการสอน สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเรื่องอาชีพให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน

8. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

นักเรียนพึงพอใจกิจกรรมพิจารณาจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจ